

Κώδικας Δεοντολογίας και Καλής Πρακτικής Πανεπιστημίου Αιγαίου

Δικτυακός Τόπος
<https://www.aegean.gr/ethics.aegean.gr>

Ιούνιος 2018

Προοίμιο

Ο Κώδικας Δεοντολογίας και Καλής Πρακτικής του Πανεπιστημίου Αιγαίου έχει συνταχθεί σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 47 του Ν.4485/2017 λαμβάνοντας επικουρικά υπόψη και τις διατάξεις των άρθρων 21 επ. του Ν. 4521/2018 και περιλαμβάνει την περιγραφή της αρμόδιας Επιτροπής του Ιδρύματος καθώς και τα κατά νόμο οριζόμενα ως περιεχόμενο του Κώδικα Δεοντολογίας όπως αυτός εγκρίθηκε με απόφαση της Συγκλήτου (.../...../2018). Στο κείμενο προτάσσονται τα κατά Νόμο οριζόμενα σχετικά με τις Επιτροπές Δεοντολογίας των Πανεπιστημιακών Ιδρυμάτων και ο Εσωτερικός Κανονισμός της Επιτροπής.

Επιτροπή Δεοντολογίας Πανεπιστημίου Αιγαίου

1. Σύμφωνα με το άρθρο 47 του Ν.4485/2017, στο Πανεπιστήμιο Αιγαίο λειτουργεί Επιτροπή Δεοντολογίας η οποία απαρτίζεται από τους/τις Κοσμήτορες/Κοσμητόρισσες του Ιδρύματος και την/τον Αντιπρύτανη Ακαδημαϊκών Υποθέσεων, Φοιτητικής Μέριμνας και Δια Βίου Εκπαίδευσης, που προΐσταται της Επιτροπής. Σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματος τον/την αναπληρώνει ο/η αρχαιότερος/η Κοσμήτωρ με βάση την ημερομηνία δημοσίευσης της πράξης διορισμού στη βαθμίδα του μέλους Δ. Ε. Π. πρώτης βαθμίδας.

2. Η Επιτροπή Δεοντολογίας έχει σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις (- άρθρο 47 παρ. 2 του Ν.4485/2017, - άρθρο 2 παρ. 3 περ. α' υποπ. ζζ' του ν. 3966/2011 όπως προστέθηκε με το άρθρο 70 παρ. 1 περ. γ' του Ν. 4485/2017), ιδίως τις εξής αρμοδιότητες:

α) καταρτίζει «Κώδικα δεοντολογίας και Καλής Πρακτικής» για ακαδημαϊκά, διοικητικά και ερευνητικά θέματα (κανόνες βιοηθικής κ.λ.π.), ο οποίος εγκρίνεται από τη Σύγκλητο και ενσωματώνεται στον Εσωτερικό Κανονισμό του Ιδρύματος.

β) διασφαλίζει την τήρηση και εφαρμογή των κανόνων δεοντολογίας εκ μέρους όλων των μελών του Ιδρύματος και διαπιστώνει παραβάσεις των κανόνων δεοντολογίας

γ) συντάσσει γενική ετήσια έκθεση ως προς την τήρηση και εφαρμογή ή την ανάγκη αναθεώρησης των κανόνων δεοντολογίας, η οποία υποβάλλεται στον/στην Πρύτανη και κοινοποιείται στη Σύγκλητο του οικείου Ιδρύματος στην αρχή κάθε ακαδημαϊκού έτους,γ

δ) εξετάζει αυτεπαγγέλτως ή ύστερα από έγγραφη αναφορά - καταγγελία φοιτητών/τριών, μελών Δ. Ε. Π., μελών Ε. Ε. Π., Ε. ΔΙ. Π. και Ε. Τ. Ε. Π., ερευνητών/τριών, επισκεπτών/τριών διδασκόντων/ουσών και διοικητικού προσωπικού σε θέματα της αρμοδιότητάς της, προκειμένου να διαπιστώσει την παράβαση των κανόνων του κώδικα δεοντολογίας ή διερευνά σχετικά περιστατικά ύστερα από εντολή του/της Πρύτανη. Αν διαπιστωθεί παράβαση των κανόνων δεοντολογίας ή, κατά τη διερεύνηση, διαπιστωθεί τέλεση πειθαρχικού παραπτώματος, αποστέλλει το σχετικό

πόρισμα στον/στην Πρύτανη, προκειμένου αυτός/ή να αξιολογήσει το περιστατικό και να διενεργήσει τα νόμιμα.

ε) Εισηγείται, σύμφωνα κατόπιν αιτήματος μέλους ή μελών της Ακαδημαϊκής Κοινότητας σχετικά με τη χορήγηση άδειας για τη διεξαγωγή έρευνας σε σχολικές μονάδες και εφόσον το αίτημα δεν προέχεται ή δεν μπορεί να ικανοποιηθεί από Παιδαγωγικό Τμήμα του Ιδρύματος

στ) Κάθε έρευνα που εμπλέκει ανήλικα άτομα προϋποθέτει κατάθεση του πρωτοκόλλου¹ της στην Επιτροπή Δεοντολογίας του Πανεπιστημίου Αιγαίου και, εφόσον εμπλέκει ψυχολογική ή φυσική παρέμβαση, και στην Επιτροπή Ηθικής και Δεοντολογίας της Έρευνας του Πανεπιστημίου Αιγαίου (Ε.Η.Δ.Ε), ανεξάρτητα αν αποτελεί μέρος ερευνητικού έργου υπαγόμενου υποχρεωτικά στα έργα που ελέγχονται υποχρεωτικά από αυτήν.

Τα μέλη της Επιτροπής Δεοντολογίας δεν λαμβάνουν αμοιβή ή άλλη αποζημίωση για τη συμμετοχή τους σε αυτή.

3. Κάθε άλλο θέμα σχετικό με τη συγκρότηση και λειτουργία της Επιτροπής, ρυθμίζεται στον Εσωτερικό Κανονισμό του Ιδρύματος.

Εσωτερικός Κανονισμός της Επιτροπής Δεοντολογίας Πανεπιστημίου Αιγαίου

Έργο των μελών της Επιτροπής Δεοντολογίας του Πανεπιστημίου Αιγαίου αποτελεί η διασφάλιση και η εν γένει τήρηση των Αρχών και Πολιτικών Ακαδημαϊκής Δεοντολογίας του Πανεπιστημίου Αιγαίου, οι οποίες συμβάλλουν στην εκπλήρωση της αποστολής του Ιδρύματος, μέσω:

Α) της ενίσχυσης της καλής πρακτικής στις αλληλεπιδράσεις μεταξύ των μελών της Ακαδημαϊκής Κοινότητας, καθώς και

Β) μεταξύ των μελών της Ακαδημαϊκής Κοινότητας με το εξωτερικό τους περιβάλλον.

Επιπλέον των εκ του Νόμου οριζόμενων, η Επιτροπή Δεοντολογίας έχει συμβουλευτικό ρόλο προς τα μέλη της Κοινότητας και επιλαμβάνεται δεοντολογικών ζητημάτων, για τα οποία γραπτώς ενημερώνεται, με στόχο τη διευθέτησή τους ή τη συναινετική επίλυσή τους, τους σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 47 του Ν. 4485/2017.

¹ Ως «πρωτόκολλο» ορίζεται κάθε πρόγραμμα ερευνητικής εργασίας που έχει καθορισμένο επιστημονικό σκοπό και περιλαμβάνει μια ή περισσότερες διαδικασίες.

Η Επιτροπή Δεοντολογίας συγκαλείται, εφόσον ανακύπτουν θέματα της αρμοδιότητάς της, κατόπιν γραπτής καταγγελίας, εντολής του/της Πρύτανη/νεως ή εφόσον το ζητήσουν γραπτώς δύο (2) τουλάχιστον από τα μέλη της. Η Επιτροπή Δεοντολογίας οφείλει να εξετάζει τα υπό διερεύνηση θέματα εντός εξήντα ημερολογιακών ημερών από την υποβολή του θέματος στη Γραμματεία της Επιτροπής Δεοντολογίας. Οι αποφάσεις της, αναφορικά με τα μέτρα που θα πρέπει να ληφθούν επί του εκάστοτε ζητήματος, λαμβάνονται με την απόλυτη πλειοψηφία των μελών της. Μετά το πέρας της κάθε εξέτασης, η Επιτροπή συντάσσει εισήγηση, την οποία καταθέτει στο κατά νόμο αρμόδιο όργανο διοίκησης του Ιδρύματος ή, εν τέλει, στη Σύγκλητο του Ιδρύματος ως αρμόδιο όργανο για τη λήψη σχετικών αποφάσεων.

1.Σκοπός	σελ. 7
2. Εφαρμογή	σελ. 7
2.1. Πεδίο Εφαρμογής	σελ. 6
2.2. Υποχρεώσεις του Πανεπιστημίου Αιγαίου	σελ. 7
3. ΑΡΧΕΣ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ	σελ. 8
3.1. Ακαδημαϊκή ελευθερία	σελ.10
3.2. Ακεραιότητα και ακαδημαϊκό ήθος	σελ.10
3.3. Ίση μεταχείριση και σεβασμός – Αμεροληψία	
3.4. Ακαδημαϊκή αριστεία και ισοπολιτεία	σελ.10
3.5. Κοινωνική Λογοδοσία & Διαφάνεια	σελ.11
3.6. Προστασία του φυσικού περιβάλλοντος και του πολιτισμού	σελ.11
3.7. Προστασία της ιδιωτικότητας	σελ.11
4. ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ	σελ. 12
4. Α. ΘΕΜΑΤΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΑΣ	
4.1. Διδασκαλία	σελ.12
4.2. Έρευνα	σελ.14
4.3. Διάχυση γνώσης και Δημοσιότητα	σελ.15
4.4. Προστασία Δικαιωμάτων Πνευματικής Ιδιοκτησίας	
4. Β. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ	
4.5. Ακαδημαϊκό, Διοικητικό και Τεχνικό προσωπικό	σελ.20
4.6. Εργασιακές σχέσεις και Συγκρούσεις συμφερόντων	σελ.21
4.7. Προσλήψεις ακαδημαϊκού, ερευνητικού, τεχνικού και διοικητικού δυναμικού	σελ.22
4.8. Διαχείριση Δεδομένων	σελ.23

4.9. Διαχείριση Πληροφοριακών Πόρων	σελ.24
4.10. Διαχείριση κτιριακών υποδομών και άλλων πόρων	σελ.25
4.11. Ψυχολογική Υποστήριξη και Ακαδημαϊκή Συμβουλευτική	σελ.26
4.12. Δωρεές-Χορηγίες-Βραβεία	
4.13. Συνεργασίες με Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου	
4.14. Συνεργασίες με Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου	σελ.26
4.15. Συμμόρφωση με τη νομοθεσία	σελ.27
4.16. Συμμόρφωση με αποφάσεις συλλογικών οργάνων του Ιδρύματος	σελ.27
	σελ. 27
5. ΑΝΑΦΟΡΕΣ-ΠΑΡΑΠΟΜΠΕΣ	
6. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ	σελ.28

1. Σκοπός

Το Πανεπιστήμιο Αιγαίου αναγνωρίζει τη σημασία κοινών αντιλήψεων και πρακτικών σχετικά με το ρόλο, τις ευθύνες και τις υποχρεώσεις των μελών του όπως και του Ιδρύματος, κατά την προετοιμασία, υλοποίηση και αξιολόγηση όλων των εκπαιδευτικών, ερευνητικών και διοικητικών δραστηριοτήτων. Η προαγωγή των συγκεκριμένων πολιτικών και διαδικασιών συμβάλλει στην ατομική και συλλογική ακαδημαϊκή ανάπτυξη, προστατεύει το κύρος του Ιδρύματος και συνιστά βασικό παράγοντα για την εδραίωση και διατήρηση της εμπιστοσύνης της κοινωνίας προς το Πανεπιστήμιο Αιγαίου, ως δημόσιο φορέα εκπαίδευσης και ως φορέα δευτερογενούς κοινωνικοποίησης.

2. Εφαρμογή

2.1. Πεδίο εφαρμογής

Ο Κώδικας Δεοντολογίας και Καλής Πρακτικής εφαρμόζεται από όλα τα μέλη της Ακαδημαϊκής Κοινότητας, τους Καθηγητές και τις Καθηγήτριες και Λέκτορες, τα μέλη ΕΔΙΠ, τα μέλη ΕΕΠ, και τις λοιπές κατηγορίες διδακτικού προσωπικού, τα μέλη ΕΤΕΠ, το διοικητικό προσωπικό, το τεχνικό προσωπικό, τους ερευνητές και τις ερευνήτριες, το αποσπασμένο προσωπικό, τους φοιτητές και τις φοιτήτριες όλων των κύκλων σπουδών του Ιδρύματος, καθώς και τους/τις πάσης φύσεως εξωτερικούς/ές επιστημονικούς/ές συνεργάτες/τριες του Ιδρύματος στη σύμβαση των οποίων ενσωματώνεται η διαδικτυακή διεύθυνση του Κώδικα, η υποχρέωση τήρησής του και οι νόμιμες συνέπειες από την παραβίαση του.

Η εφαρμογή του Κώδικα δεν αναιρεί ή υποκαθιστά σε καμία περίπτωση τις υποχρεώσεις των μελών της Ακαδημαϊκής Κοινότητας, που πηγάζουν από τις διατάξεις της κείμενης ελληνικής νομοθεσίας και ιδιαίτερα της νομοθεσίας για την Τριτοβάθμια Εκπαίδευση, τις ευρωπαϊκές οδηγίες, το διεθνές δίκαιο, καθώς και τους κανονισμούς κάθε δικαιοδοσίας στην οποία υπάγεται το Ίδρυμα βάσει των δραστηριοτήτων του.

2.2. Υποχρεώσεις του Πανεπιστημίου Αιγαίου

α. Το Πανεπιστήμιο Αιγαίου διασφαλίζει ότι όλα τα μέλη της Ακαδημαϊκής Κοινότητας, οι Καθηγητές και οι Καθηγήτριες και οι Λέκτορες, τα μέλη ΕΔΙΠ, τα μέλη ΕΕΠ, οι λοιπές κατηγορίες διδακτικού προσωπικού, τα μέλη ΕΤΕΠ, οι φοιτητές και οι φοιτήτριες, το διοικητικό προσωπικό, οι ερευνητές και οι ερευνήτριες, το αποσπασμένο

προσωπικό, καθώς και οι πάσης φύσεως εξωτερικοί/ές επιστημονικοί/ές συνεργάτες και συνεργάτιδες έχουν ενημερωθεί για τον Κώδικα Δεοντολογίας και Καλής Πρακτικής και αναρτά τον Κώδικα στην κεντρική ιστοσελίδα του Ιδρύματος, ώστε να είναι άμεσα διαθέσιμος σε όλα τα μέλη της Ακαδημαϊκής Κοινότητας και σε όλη την κοινωνία. Ο Κώδικας αναρτάται σε γραπτή μορφή όπως και σε μορφή φωνητικού αρχείου, ώστε να είναι προσβάσιμος κατά το μέγιστο δυνατό.

γ. Το Πανεπιστήμιο Αιγαίου θα προάγει συνεχώς την εφαρμογή των Αρχών & Πολιτικών Ηθικής και Δεοντολογίας του Πανεπιστημίου Αιγαίου στα μέλη της Κοινότητας του και την όποια αναγκαία ανανέωση του Κώδικα, ο οποίος θα μεταφραστεί και στην Αγγλική γλώσσα. Επίσης θα προάγει τον Κώδικα μεταξύ των ακαδημαϊκών επισκεπτών και επισκεπτριών στο Ίδρυμα περιλαμβανομένων και των από το εξωτερικό φοιτητών και φοιτητριών, όπως και μεταξύ όσων συμμετέχουν στα θερινά σχολεία του Ιδρύματος και στις μορφές δια Βίου Μάθησης που οργανώνονται από το Ίδρυμα.

3. Αρχές Δεοντολογίας

Τα μέλη της Ακαδημαϊκής Κοινότητας του Πανεπιστημίου Αιγαίου δεσμεύονται για τη διασφάλιση των ακόλουθων Αρχών & Πολιτικών Δεοντολογίας σε κάθε εκπαιδευτική, ερευνητική και διοικητική δραστηριότητα που υλοποιούν, στοχεύοντας στην περαιτέρω βελτίωση των διαδικασιών αυτών, μέσω της αναγνώρισης και αντιμετώπισης ζητημάτων που άπτονται της ακαδημαϊκής δεοντολογίας.

Σχήμα 1: Αρχές Δεοντολογίας Πανεπιστημίου Αιγαίου

3.1. Ακαδημαϊκή ελευθερία

Η ακαδημαϊκή ελευθερία, άρρηκτος και θεμέλιος λίθος κάθε ακαδημαϊκής κοινότητας, συνταγματικά κατοχυρωμένη, διαφυλάσσεται από το Ίδρυμα και τα μέλη του σε όλες τις εκπαιδευτικές και ερευνητικές διαδικασίες των μελών της ακαδημαϊκής κοινότητας του Ιδρύματος, προάγοντας την ελεύθερη σκέψη, τον κριτικό στοχασμό και τη δημιουργική έκφραση.

3.2. Ακεραιότητα και ακαδημαϊκό ήθος

Το Πανεπιστήμιο Αιγαίου εναποθέτει στα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας την ευθύνη να εκπροσωπούν το Ίδρυμα, την αποστολή του και τους συλλογικούς στόχους του, με ακεραιότητα, ακαδημαϊκό ήθος και προσήλωση στο αίσθημα του καθήκοντος έναντι του Πανεπιστημίου και του κοινωνικού συνόλου σε όλες τις δραστηριότητές τους διαφυλάσσοντας το κύρος του Ιδρύματος.

3.3. Ίση μεταχείριση και σεβασμός – Αμεροληψία

Όλα τα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας του Πανεπιστημίου Αιγαίου απολαμβάνουν του δικαιώματος - και υποχρεούνται να σέβονται το αντίστοιχο δικαίωμα- της ίσης μεταχείρισης, χωρίς καμία μορφή άμεσης, έμμεσης ή άλλης διάκρισης (φυλετικής, εθνικής, γλωσσικής, θρησκευτικής, πολιτικής, φιλοσοφικής, υγείας - σωματικής ικανότητας οικονομικής ή/και κοινωνικής κατάστασης, φύλου, γενετήσιου προσανατολισμού κ.λ.π.)

Κατά τη διάρκεια οποιασδήποτε εκπαιδευτικής, ερευνητικής και διοικητικής δραστηριότητας, όλα τα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας συμπεριφέρονται με τον προσήκοντα σεβασμό ως προς τα δικαιώματα και την προσωπικότητα όλων των προσώπων με τα οποία συνεργάζονται και συνδιαλέγονται εντός και εκτός του Ιδρύματος, χωρίς οποιασδήποτε μορφής διάκριση ή παρενόχληση. Η συμπεριφορά των μελών της ακαδημαϊκής κοινότητας διέπεται από τις αρχές του σεβασμού και της προστασίας τόσο της βιολογικής και πνευματικής ακεραιότητας και της ιδιωτικότητας του ανθρώπου, όσο και της φύσης και του περιβάλλοντος.

Όλα τα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας του Πανεπιστημίου Αιγαίου δεσμεύονται για την αμερόληπτη μεταχείριση όλων των προσώπων με τα οποία συνεργάζονται ή συνδιαλέγονται εντός και εκτός του Ιδρύματος, με προσήλωση στο νόμο και στις αρχές της δικαιοσύνης, και της αξιοκρατίας, αποφεύγοντας ενέργειες που συνιστούν ή υποδηλώνουν εύνοια, προκατάληψη ή αρνητική προδιάθεση προς όλα τα συνεργαζόμενα πρόσωπα.

3.4. Ακαδημαϊκή Αριστεία και Ισοπολιτεία

Αδιάλειπτος στόχος των δραστηριοτήτων των μελών της Ακαδημαϊκής Κοινότητας του Πανεπιστημίου Αιγαίου είναι η επίτευξη εκπαιδευτικής και ερευνητικής αριστείας με παράλληλη τήρηση των κανόνων Δεοντολογίας, έτσι ώστε η ακαδημαϊκή αριστεία να συνάδει με το ακαδημαϊκό ήθος. Το Πανεπιστήμιο Αιγαίου και τα μέλη του δεσμεύονται για την προαγωγή και υιοθέτηση στην πράξη εκείνων των πολιτικών προσβασιμότητας και ενεργού υποστήριξης που επιτρέπουν σε κάθε ένα από τα μέλη του την επίτευξη του καλύτερου δυνατού αποτελέσματος και την πλήρη ανάπτυξη των ακαδημαϊκών του δυνατοτήτων.

3.5. Κοινωνική Λογοδοσία & Διαφάνεια

Οι εκπαιδευτικές, ερευνητικές και διοικητικές δραστηριότητες των μελών της ακαδημαϊκής κοινότητας του Πανεπιστημίου Αιγαίου υπόκεινται σε διαδικασίες κοινωνικής λογοδοσίας με προσήλωση στις αρχές της διαφάνειας και της ανατροφοδότησης από την κοινωνία. Αξιοποιώντας έγκυρα πληροφοριακά δεδομένα, το Ίδρυμα αναδεικνύει το ρόλο του και βελτιώνει την προσφορά του στο κοινωνικό σύνολο με στόχο τη βελτίωση της οργάνωσης και λειτουργίας του Πανεπιστημίου και την ευρύτερη ανάδειξη του ακαδημαϊκού έργου του Ιδρύματος εντός και εκτός της χώρας, διαμορφώνοντας ένα κλίμα εμπιστοσύνης μεταξύ του Πανεπιστημίου και της κοινωνίας το οποίο συμβάλλει στην περαιτέρω ανάπτυξη του Ιδρύματος και του ρόλου του.

3.6. Προστασία του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος

Η προστασία του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος κατά την υλοποίηση οποιασδήποτε εκπαιδευτικής, ερευνητικής ή διοικητικής διαδικασίας, με πλήρη σεβασμό στη νομοθεσία και τους εσωτερικούς κανόνες και καλές πρακτικές, συνιστά προτεραιότητα για τα μέλη της Ακαδημαϊκής Κοινότητας του Πανεπιστημίου Αιγαίου. Η υιοθέτηση των κανόνων της Ε.Η.Δ.Ε και των διατάξεων των άρθρων 21-27 του Ν. 4521/18 παρέχουν κατευθύνσεις για την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος και της βιοποικιλότητας.

3.7. Προστασία της ιδιωτικότητας

Το Πανεπιστήμιο Αιγαίου είναι θεματοφύλακας πολλαπλού τύπου πληροφοριών, συμπεριλαμβανομένων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και ιδιωτικών πληροφοριών. Όλα τα μέλη της Ακαδημαϊκής Κοινότητας δεσμεύονται για την προστασία της ιδιωτικής ζωής, αλλά και για την προστασία των ατόμων από την επεξεργασία δεδομένων

προσωπικού χαρακτήρα, σύμφωνα με την εθνική και ευρωπαϊκή νομοθεσία. Παράλληλα, όλες οι δραστηριότητες των μελών της ακαδημαϊκής κοινότητας διέπονται από το δέοντα σεβασμό στα δικαιώματα της πνευματικής, ιδιοκτησίας των μελών του Ιδρύματος και των συνεργαζόμενων φορέων σε διεθνές και εθνικό επίπεδο. Ο σεβασμός της αρχής της ιδιωτικότητας διέπει τις σχέσεις του Ιδρύματος με τα μέλη του, ενώ το Ίδρυμα υπερασπίζεται τα μέλη του από κακόβουλη παραβίασή της σε σχέση με την ακαδημαϊκή τους δραστηριότητα, παραβίαση την οποία και ελέγχει από τα κατά το ισχύον θεσμικό πλαίσιο όργανα και άτομα.

4. ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ

4.Α. ΘΕΜΑΤΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΑΣ

4.1. Διδασκαλία

Το Πανεπιστήμιο έχει τη γενικότερη ευθύνη να διασφαλίζει ένα διδακτικό περιβάλλον, το οποίο να παρέχει στους φοιτητές και τις φοιτήτριες όλες τις προδιαγραφές για να καλλιεργήσουν στο μέγιστο δυνατό βαθμό τις ικανότητες και τις δεξιότητές τους, μετέχοντας και οι ίδιοι και οι ίδιες ως υπεύθυνοι και υπεύθυνες εταίροι στη διαδικασία της εκπαίδευσής τους συμπεριλαμβανομένων των διαδικασιών αξιολόγησης του διδακτικού έργου.

4.1.1. Υποχρεώσεις Διδακτικού Προσωπικού

α. Οι διδάσκοντες και διδάσκουσες του Πανεπιστημίου Αιγαίου δεσμεύονται στην εκπλήρωση των υποχρεώσεων του διδακτικού έργου με επαγγελματισμό, συνέπεια και διαθεσιμότητα επικοινωνίας με φυσική παρουσία. Σε περίπτωση αναγκαίας αναβολής διάλεξης λόγω συμμετοχής του διδακτικού προσωπικού σε εθνικά ή διεθνή συνέδρια, σε ερευνητικές διαδικασίες είτε σε μη επιδεχόμενες αναβολής διοικητικές διαδικασίες του Ιδρύματος είτε σε εκλεκτορικά σώματα άλλων Ιδρυμάτων κτλ., οι διδάσκοντες και οι διδάσκουσες οφείλουν να ανακοινώνουν εγκαίρως την αναβολή της διάλεξης και την ημερομηνία και ώρα αναπλήρωσής της. Κατ' εξαίρεση, και κατόπιν της παροχής σύμφωνης γνώμης των αρμοδίων οργάνων του Τμήματος στο οποίο εντάσσεται το συγκεκριμένο μάθημα, δύναται η ανάθεση του διδακτικού έργου σε τρίτο πρόσωπο σύμφωνα με τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας. Σε περίπτωση αιφνίδιας ασθένειας ή ατυχήματος, εφόσον ο διδάσκων ή η διδάσκουσα δεν είναι σε θέση να επικοινωνήσει, το Τμήμα επιλαμβάνεται της σχετικής διαδικασίας μόλις το γεγονός υποπέσει στην αντίληψη του.

β. Οι διδάσκοντες και διδάσκουσες του Πανεπιστημίου Αιγαίου δεσμεύονται για την έγκαιρη ανακοίνωση και τήρηση ωρών συνεργασίας με τους φοιτητές και τις φοιτήτριες. Σε περίπτωση αναγκαίας απουσίας του διδακτικού προσωπικού λόγω συμμετοχής του σε εθνικά ή διεθνή συνέδρια, σε ερευνητικές διαδικασίες είτε σε μη επιδεχόμενης αναβολής διοικητικές διαδικασίες του Ιδρύματος είτε σε εκλεκτορικά σώματα άλλων Ιδρυμάτων, οι διδάσκοντες και οι διδάσκουσες οφείλουν να ανακοινώνουν εγκαίρως την απουσία τους και να επανακαθορίζουν τις ώρες συνεργασίας για το συγκεκριμένο χρονικό διάστημα. Το ίδιο ισχύει και σε περιπτώσεις ασθένειας ή ατυχήματος ως περιγράφεται ανωτέρω.

γ. Οι διδάσκοντες και διδάσκουσες του Πανεπιστημίου Αιγαίου δεσμεύονται για την έγκαιρη κατάθεση φακέλου μαθήματος στο Τμήμα στο οποίο διδάσκουν, ο οποίος περιλαμβάνει πληροφορίες για το περιεχόμενο του μαθήματος, τους μαθησιακούς στόχους, το περίγραμμα των εργασιών, τη διαδικασία αξιολόγησης των φοιτητών και φοιτητριών, ενδεικτική βιβλιογραφία, τη διαδικασία αξιολόγησης του μαθήματος από τους φοιτητές και τις φοιτήτριες, καθώς και όποια άλλη πληροφορία είναι απαραίτητη κατά την κρίση των διδασκόντων και των διδασκουσών.

δ. Οι διδάσκοντες και διδάσκουσες του Πανεπιστημίου Αιγαίου δεσμεύονται για την έγκαιρη πληροφόρηση των φοιτητών και φοιτητριών ως προς τις διαδικασίες και τα κριτήρια αξιολόγησης του φοιτητικού δυναμικού. Τα κριτήρια αξιολόγησης είναι απαραίτητο να είναι διαφανή και να διασφαλίζουν την αξιοπιστία και εγκυρότητα της βαθμολόγησης. Οι διδάσκοντες και διδάσκουσες του Πανεπιστημίου Αιγαίου δεσμεύονται επιπλέον για την έγκαιρη ενημέρωση των φοιτητών και των φοιτητριών ως προς τη διαδικασία και την έγκαιρη ανακοίνωση της βαθμολόγησής τους, όπως επίσης και την παροχή λεπτομερέστερης πληροφόρησης κατόπιν αιτήματος.

ε. Οι διδάσκοντες και οι διδάσκουσες του Πανεπιστημίου Αιγαίου δεσμεύονται για την αμερόληπτη και αντικειμενική αντιμετώπιση όλων των φοιτητών και φοιτητριών, χωρίς καμία μορφή άμεσης ή έμμεσης διάκρισης. Η οποιαδήποτε χρησιμοποίηση φοιτητή και φοιτήτριας σε έργο που δε σχετίζεται με τη διδασκαλία μαθήματος, και ιδίως προς προσωπικό όφελος του διδάσκοντα ή της διδάσκουσας δεν είναι επιτρεπτή. Η διεκπεραίωση οποιουδήποτε ερευνητικού ή επικουρικού έργου από φοιτητή και φοιτήτρια, κατόπιν σύμφωνης γνώμης του φοιτητή ή της φοιτήτριας και ενημέρωση του Τμήματος, θα πρέπει να έχει σαφή και ανταποδοτικό χαρακτήρα και να εμπίπτει στα επιτρεπόμενα από το Νόμο.

στ. Οι διδάσκοντες και οι διδάσκουσες του Πανεπιστημίου Αιγαίου που αναλαμβάνουν την επίβλεψη πτυχιακών εργασιών, διπλωματικών και διδακτορικών διατριβών και μεταδιδακτορικών ερευνών, δεσμεύονται για την καθοδήγηση του φοιτητικού δυναμικού και των μεταδιδακτορικών ερευνητών και ερευνητριών, μεταφέροντάς τους επιστημονική

εμπειρία και τεχνογνωσία. Κάθε άλλο σχετικό θέμα ρυθμίζεται από το Νόμο, τον Οδηγό Σπουδών και τον κανονισμό Μεταπτυχιακών και Διδακτορικών Σπουδών του Τμήματος.

η. Σε περίπτωση αξιοποίησης οποιασδήποτε εργασίας, που παράχθηκε από τους φοιτητές και τις φοιτήτριες στο πλαίσιο των εκπαιδευτικών τους υποχρεώσεων, οι διδάσκοντες και διδάσκουσες του Πανεπιστημίου Αιγαίου δεσμεύονται να αναφέρουν το όνομα του φοιτητή ή της φοιτήτριας που παρήγαγε τη συγκεκριμένη εργασία.

ζ. Οι διδάσκοντες και οι διδάσκουσες του Πανεπιστημίου Αιγαίου οφείλουν να ανταποκρίνονται στις προτάσεις βελτίωσης για το διδακτικό έργο που εισηγείται η Ομάδα Εσωτερικής Αξιολόγησης (ΟΜ.Ε.Α.) του Τμήματος στο οποίο διδάσκουν, στο πλαίσιο της διαδικασίας εσωτερικής αξιολόγησης του Τμήματος.

4.1.2. Υποχρεώσεις Φοιτητών και Φοιτητριών

α. Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες του Πανεπιστημίου Αιγαίου δεσμεύονται για την πρωτότυπη παραγωγή εργασιών, που τους ανατίθενται κατά τη διάρκεια των σπουδών τους για την αξιολόγηση τους, αλλά και το σεβασμό στα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας των πηγών που αξιοποιούν για την προετοιμασία τους. Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες του Πανεπιστημίου Αιγαίου δεν δύνανται να παρουσιάζουν εργασίες που έχουν εκπονηθεί σε συνεργασία με άλλους και άλλες φοιτητές και φοιτήτριες ως προϊόν ατομικής δημιουργίας. Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες του Πανεπιστημίου Αιγαίου δεν δύνανται να υποβάλλουν εκ νέου εργασίες που έχουν εκπονήσει στο παρελθόν για την εκπλήρωση νέων διδακτικών απαιτήσεων.

β. Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες του Πανεπιστημίου Αιγαίου δεν επιτρέπεται, κατά τη διάρκεια οποιασδήποτε εξεταστικής διαδικασίας, να συνεργάζονται με συναδέλφους/ισσες ή και τρίτα πρόσωπα με στόχο την κάθε μορφής αντιγραφή. Χρήση βοηθημάτων, σημειώσεων και ηλεκτρονικών μέσων μπορεί να γίνει μόνον αν έχει επιτραπεί ρητά από το διδάσκοντα ή τη διδάσκουσα που φέρει την ευθύνη της εξεταστικής διαδικασίας.

4.1.3. Υποχρεώσεις Διοικητικού και Τεχνικού Προσωπικού

Το διοικητικό και τεχνικό προσωπικό του Πανεπιστημίου Αιγαίου εκτελεί τα καθήκοντα του με βάση τις προβλέψεις της ισχύουσας νομοθεσίας και με γνώμονα τη βέλτιστη εξυπηρέτηση του διδακτικού έργου και την υποστήριξη των διδασκόντων και διδασκουσών για την παροχή γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων στους φοιτητές και στις φοιτήτριες στη διάρκεια των σπουδών τους.

4.2. Έρευνα

Η έρευνα που παράγεται στο Πανεπιστήμιο Αιγαίου, αποσκοπεί στην προαγωγή της επιστημονικής γνώσης προς όφελος της κοινωνίας έμμεσα ή άμεσα.

Για τον έλεγχο των ερευνητικών έργων, αρμόδια είναι η Επιτροπή Ηθικής και Δεοντολογίας της Έρευνας (άρθρο 23 ν. 4521/2018).

Για την Επιτροπή Δεοντολογίας του Πανεπιστημίου Αιγαίου, οι γενικές αρχές που οφείλουν να διέπουν την υλοποίηση οποιασδήποτε ερευνητικής δραστηριότητας - βασικής έρευνας, εφαρμοσμένης έρευνας, έρευνας χρηματοδοτούμενης κατά το σύνολό ή μέρος από εσωτερικό ή εξωτερικό φορέα, ιδρυματικής έρευνας, έρευνας αξιολόγησης, έρευνας προσωπικού, έρευνας προπτυχιακών και μεταπτυχιακών φοιτητών και φοιτητριών, υποψηφίων διδακτόρων, μεταδιδακτορικών ερευνητών και ερευνητριών στο πλαίσιο διδακτικών διαδικασιών, συνοψίζονται στο να μην εμπεριέχεται και να μην προάγεται ή επιτρέπεται με οιονδήποτε τρόπο οποιαδήποτε διάκριση με βάση φυλετικά, εθνικά και πολιτιστικά χαρακτηριστικά, γλώσσα, φύλο, γενετήσιο προσανατολισμό, θρησκευτικές, πολιτικές και φιλοσοφικές πεποιθήσεις, ιδιωτική ζωή, υγεία και σωματική ικανότητα, οικονομική ή/και κοινωνική κατάσταση των ατόμων.

Στη σύναψη συμφωνίας για τη χρηματοδότηση ενός ερευνητικού έργου δεν είναι θεμιτοί όροι που περιορίζουν την ακαδημαϊκή ελευθερία κατά το σχεδιασμό, τη διεξαγωγή ή τη δημοσίευση της έρευνας. Στην τελευταία περίπτωση, οποιαδήποτε δέσμευση ανοικτής δημοσίευσης των αποτελεσμάτων της έρευνας οφείλει να έχει περιορισμένο χρονικό χαρακτήρα και πλήρη αιτιολόγηση.

4.2.1. Ευθύνες Επιστημονικά Υπευθύνων

Οι επιστημονικά υπεύθυνοι και υπεύθυνες της έρευνας που εκπονείται στο Πανεπιστήμιο Αιγαίου, οφείλουν να:

- α. σχεδιάζουν, υλοποιούν και αξιολογούν τα ερευνητικά τους σχέδια σύμφωνα με τους κανόνες της επιστημονικής τεκμηρίωσης, με εγκυρότητα, αξιοπιστία, και επαγγελματισμό ακολουθώντας τις γενικές και ειδικές αρχές επιστημονικής δεοντολογίας,
- β. είναι σε θέση να διασφαλίζουν ότι έχουν ληφθεί οι απαραίτητες και απαιτούμενες άδειες για την υλοποίηση της συγκεκριμένης έρευνας από τους εκάστοτε αρμόδιους φορείς έγκρισης,
- γ. διασφαλίζουν ότι, κατά τη διεξαγωγή των ερευνητικών διαδικασιών και την παραγωγή των αποτελεσμάτων, δεν κατασκευάζονται ή παραποιούνται ερευνητικά δεδομένα - είτε ακούσια, είτε εκούσια - από μέλος της ερευνητικής ομάδας. Σε περίπτωση που καταγγελθεί

ή διαπιστωθεί παραβίαση τέτοιας μορφής, επιλαμβάνεται η Επιτροπή Δεοντολογίας, ώστε να ακολουθηθεί η κατά το νόμο προβλεπόμενη διαδικασία αναπομπής στον/στην Πρύτανη, δ. τηρούν εχεμύθεια ως προς πληροφορίες και δεδομένα, των οποίων έχουν λάβει γνώση στο πλαίσιο των ερευνητικών δραστηριοτήτων τους, και τα οποία εμπίπτουν στην προστασία του επιστημονικού, επαγγελματικού, κρατικού ή ιδιωτικού απορρήτου. Σε περίπτωση κατά την οποία οι επιστημονικά υπεύθυνοι και υπεύθυνες της έρευνας αντιληφθούν, αναγνωρίσουν ή ενημερωθούν τεκμηριωμένα, ότι η απαιτούμενη εχεμύθεια δεν έχει τηρηθεί από άλλα μέλη της ερευνητικής ομάδας, οφείλουν να προβούν στις δέουσες ενέργειες μέχρι και σε διακοπή της συνεργασίας με το εκάστοτε μέλος,

ε. διασφαλίζουν ότι η αρχή της διαφάνειας διέπει το σύνολο των ερευνητικών δραστηριοτήτων για τις οποίες φέρουν ευθύνη. Επιπλέον, οι υπεύθυνοι και υπεύθυνες της έρευνας, οφείλουν να διασφαλίζουν τις απαιτούμενες προϋποθέσεις για την αμοιβαία ενημέρωση μεταξύ των ιδίων και των μελών της ερευνητικής ομάδας,

στ. διασφαλίζουν ότι όλες οι ερευνητικές δραστηριότητες λαμβάνουν χώρα με τρόπο που ανταποκρίνεται στις διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας για τα δικαιώματα της πνευματικής ιδιοκτησίας,

ζ. επιδεικνύουν σεβασμό προς το έργο των μελών της ερευνητικής ομάδας, προβαίνουν στην αναγνώριση και τη δίκαιη αξιολόγηση των ικανοτήτων των μελών, καθώς και της συνεισφοράς αυτών σύμφωνα με τη σπουδαιότητα της συμβολής τους,

η. κατά την εκπόνηση των ερευνητικών δραστηριοτήτων, δεσμεύονται για τη λήψη όλων των αναγκαίων μέτρων που διασφαλίζουν τη σωματική και ψυχική υγεία όλων των μελών της ερευνητικής ομάδας,

θ. δεσμεύονται για τη μη ανάληψη ενεργειών εναντίον οποιουδήποτε και οποιασδήποτε συνεργάτη και συνεργάτιδας που έχει προβεί σε υποβολή αναφοράς ή καταγγελίας, έως ότου διερευνηθεί το ζήτημα από την Επιτροπή Δεοντολογίας και αποδειχθεί το αβάσιμο της αναφοράς ή της καταγγελίας,

ι. διασφαλίζουν ότι σε οποιαδήποτε δημοσιοποίηση των ερευνητικών αποτελεσμάτων, εφόσον η έρευνα είναι χρηματοδοτούμενη, δημοσιοποιείται και ο φορέας ή η πηγή χρηματοδότησης.

Τέλος, οι επιστημονικά υπεύθυνοι και υπεύθυνες της έρευνας που εκπονείται στο Πανεπιστήμιο Αιγαίου, διασφαλίζουν ότι όλα τα μέλη της ερευνητικής ομάδας έχουν λάβει γνώση των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεών τους, των κανονισμών του Ιδρύματος και του Κώδικα Δεοντολογίας του Πανεπιστημίου Αιγαίου. Σε περίπτωση συνυπευθυνότητας δύο ή περισσότερων φυσικών προσώπων για την υλοποίηση της έρευνας, οι συνυπεύθυνοι και συνυπεύθυνες φέρουν ισότιμα τις ίδιες ευθύνες για την ολοκλήρωσή της και εκπληρώνουν ισότιμα τις υποχρεώσεις τους, όπως αυτές απορρέουν από την ιδιότητα του ή της επιστημονικά υπευθύνου ή υπεύθυνης. Οι επιστημονικά υπεύθυνοι και υπεύθυνες της έρευνας που εκπονείται στο Πανεπιστήμιο Αιγαίου μπορούν να προβούν σε διακοπή της συνεργασίας με μέλος της ερευνητικής ομάδας, το οποίο έχει προβεί στην παραβίαση της

νομοθεσίας ή των διατάξεων του παρόντος κώδικα ή/και δε συμμορφώνεται με τις σχετικές με την παράβαση των κανόνων δεοντολογίας υποδείξεις τους.

4.2.2. Ευθύνες Ερευνητών και Ερευνητριών

Οι ερευνητές και οι ερευνήτριες που εκπονούν έρευνα στο Πανεπιστήμιο Αιγαίου:

α. Οφείλουν να υλοποιούν τις ερευνητικές τους δραστηριότητες σύμφωνα με τους κανόνες της επιστημονικής τεκμηρίωσης, με εγκυρότητα, αξιοπιστία και επαγγελματισμό, ακολουθώντας τις γενικές και ειδικές αρχές επιστημονικής δεοντολογίας του ειδικότερου κλάδου στον οποίο ανήκουν.

β. Οφείλουν σε κάθε περίπτωση να ακολουθούν τις συστάσεις και τις οδηγίες που υποδεικνύονται από τον Επιστημονικά Υπεύθυνο ή την Επιστημονικά Υπεύθυνη για την οργάνωση και καθοδήγηση της ερευνητικής τους δραστηριότητας και την άρτια υλοποίηση της έρευνας, εφόσον αυτές δεν αντίκεινται στο νόμο, τα χρηστά ήθη και τον παρόντα κώδικα.

γ. Οφείλουν να ελέγχουν ότι υφίσταται έγκριση για τη συλλογή των δεδομένων, όπου απαιτείται και να διασφαλίζουν την αποθήκευση και διατήρηση των ερευνητικών δεδομένων σύμφωνα με τα οριζόμενα από τη νομοθεσία για την προστασία προσωπικών δεδομένων.

δ. Έχουν την υποχρέωση τήρησης εχεμύθειας ως προς πληροφορίες και στοιχεία, των οποίων γίνονται αποδέκτες και αποδέκτριες, ενώ οι ερευνητές και οι ερευνήτριες που εκπονούν έρευνα στο Πανεπιστήμιο Αιγαίου δεσμεύονται να ενεργούν με τρόπο που να ανταποκρίνεται στις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας για τα δικαιώματα της πνευματικής ιδιοκτησίας.

ε. Δεσμεύονται για την εφαρμογή όλων των κανόνων ασφαλείας κατά την εκπόνηση των ερευνητικών δραστηριοτήτων, όπως αυτοί ορίζονται από το αντίστοιχο επιστημονικό πεδίο.

στ. Δεσμεύονται για τη μη κατασκευή ή παραποίηση των ερευνητικών δεδομένων και αποτελεσμάτων. Σε περίπτωση καταγγελίας ή διαπίστωσης παραβίασης τέτοιας μορφής από οποιοδήποτε μέλος της ερευνητικής ομάδας, επιλαμβάνονται τα αρμόδια όργανα, σύμφωνα με τη νομοθεσία και τα προβλεπόμενα ανωτέρω στον παρόντα Κώδικα.

ζ. Δεσμεύονται ώστε η δημοσιοποίηση των ερευνητικών αποτελεσμάτων να πραγματοποιείται με όρους που διασφαλίζουν την ανωνυμία όσων συμμετέχουν στην έρευνα, καθώς και οποιοδήποτε ευαίσθητο δεδομένο. Εφόσον η έρευνα είναι χρηματοδοτούμενη, είναι απαραίτητο να δημοσιοποιείται και ο φορέας ή η πηγή χρηματοδότησης.

Τέλος, οι ερευνητές και οι ερευνήτριες που εκπονούν έρευνα στο Πανεπιστήμιο Αιγαίου, έχουν λάβει γνώση, των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεών τους, των κανονισμών του Ιδρύματος και του κώδικα Δεοντολογίας του Πανεπιστημίου Αιγαίου.

4.2.3. Δεσμεύσεις για εξειδικευμένα πεδία έρευνας

Οι επιστημονικά υπεύθυνοι και υπεύθυνες της έρευνας και όλα τα μέλη της εκάστοτε ερευνητικής ομάδας που εκπονεί έρευνα στο Πανεπιστήμιο Αιγαίου, δεσμεύονται για την τήρηση των αρχών προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, της ισότητας, της προστασίας της δημόσιας υγείας, της προστασίας του παιδιού, των ευαίσθητων ομάδων, καθώς και της προστασίας της βιοποικιλότητας και εν γένει των αρχών που περιλαμβάνονται στον παρόντα κώδικα. Όλα τα μέλη της εκάστοτε ερευνητικής ομάδας, πέραν της επιστημονικής, φέρουν και κοινωνική ευθύνη κατά το σχεδιασμό, την υλοποίηση και την αξιολόγηση των ερευνητικών δραστηριοτήτων. Στο πλαίσιο αυτό, απαιτείται να διασφαλίζουν ότι εφαρμόζονται οι αρχές της επιστημονικής δεοντολογίας και τηρούνται η εθνική και ευρωπαϊκή νομοθεσία, κανονισμοί και γενικά οι ειδικές διατάξεις και ρυθμίσεις που αφορούν στα ακόλουθα πεδία:

- Έρευνα που περιλαμβάνει εν δυνάμει ευάλωτες κοινωνικά ομάδες (όπως, παιδιά, άτομα με αναπηρία)
- Έρευνα που περιλαμβάνει άτομα με μεταξύ τους εξαρτημένες ή σχέσεις ανισότητας (όπως, κρατούμενα άτομα - διεύθυνση σωφρονιστικών ιδρυμάτων, εργοδότες/τριες - εργαζόμενοι /ες)
- Έρευνα που περιλαμβάνει άτομα σε κατάσταση μειωμένης αντίληψης
- Έρευνα που περιλαμβάνει ευαίσθητα και προσωπικά ζητήματα
- Έρευνα που περιλαμβάνει ανθρώπινα όργανα, ιστούς
- Έρευνα που περιλαμβάνει μη ανθρώπινα έμβια όντα
- Έρευνα που περιλαμβάνει διαχείριση επικίνδυνων ουσιών και αποβλήτων
- Έρευνα στην οποία χρησιμοποιούνται διοικητικά δεδομένα ή δεδομένα ασφάλειας
- Έρευνα που διεξάγεται χωρίς την πλήρη συγκατάθεση ή γνώση των ερευνώμενων
- Έρευνα που περιλαμβάνει πρόσβαση σε ευαίσθητα δεδομένα, συμπεριλαμβάνοντας και ιατρικές - βιογενετικές πληροφορίες
- Έρευνα που μπορεί να προκαλέσει ψυχολογικό άγχος
- Έρευνα όπου η ασφάλεια του ερευνητή ή της ερευνήτριας μπορεί να τεθεί υπό αμφισβήτηση
- Έρευνα που μπορεί να λάβει χώρα εκτός Ελλάδας
- Έρευνα που περιλαμβάνει ερωτώμενα πρόσωπα από το διαδίκτυο

Για την υλοποίηση έρευνας που αφορά σε φυσικά πρόσωπα, απαιτείται η έγγραφη συγκατάθεση τους. Ωστόσο, δεδομένου, ότι υφίστανται περιπτώσεις όπου η συγκατάθεση των συμμετεχόντων προσώπων δεν εγγυάται πλήρως τη διασφάλιση της προστασίας τους, όλα τα μέλη της ερευνητικής ομάδας οφείλουν να διασφαλίσουν τις αναγκαίες και ασφαλείς συνθήκες για την άρτια διεξαγωγή της έρευνας. Όλα τα μέλη της εκάστοτε ερευνητικής ομάδας δεσμεύονται για τη μη εκμετάλλευση προσώπων που μετέχουν στην έρευνα, καλλιεργώντας σχέσεις εξουσίας ή οποιαδήποτε άλλη μορφή σχέσης, η οποία δύναται να βλάψει τα ερευνώμενα πρόσωπα.

4.2.4. Γενικοί κανόνες βιοηθικής της Έρευνας

α) Η επιστημονική ερευνητική δραστηριότητα πρέπει να διενεργείται με απόλυτο σεβασμό στην αξία και την σωματική και πνευματική ακεραιότητα του ανθρώπου, με μέριμνα για την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος και των έμβιων όντων που περιλαμβάνει.

β). Ειδικά, σε ό,τι αφορά σε κάθε έρευνα που περιλαμβάνει ανθρώπους, αυτή πρέπει να διεξάγεται σύμφωνα με τις παρακάτω αρχές:

- την αρχή της αυτονομίας
- την αρχή της ωφέλειας
- την αρχή της μη βλάβης
- την αρχή της δικαιοσύνης

γ) Ο σεβασμός της ανθρώπινης αξιοπρέπειας και η συνδεόμενη με αυτήν αρχή της «εγγενούς αξίας» των ανθρώπινων όντων συγκροτούν τον πυρήνα των αρχών βιοηθικής, που αντανακλώνται σε κατευθυντήριες οδηγίες, διεθνείς συμβάσεις και διακηρύξεις καθώς και στα εθνικά νομοθετικά κείμενα μεταξύ των οποίων και το Σύνταγμα της Ελλάδας.

δ) Οι ερευνητές και ερευνήτριες δεσμεύονται από τις οικουμενικά αναγνωρισμένες αρχές του σεβασμού των θεμελιωδών ελευθεριών και δικαιωμάτων της προσωπικότητας, της ισότητας, της προστασίας της δημόσιας υγείας, της προστασίας του παιδιού και των ευάλωτων ομάδων.

ε) Το συμφέρον και η ευημερία των ατόμων που συμμετέχουν στην έρευνα υπερισχύουν έναντι του συμφέροντος της επιστήμης. Στην περίπτωση κατά την οποία προκύψει σύγκρουση, προτεραιότητα πρέπει να δίνεται πάντοτε στο άτομο.

στ) Η έρευνα σε ζώα εργαστηρίου (Laboratory animals) πρέπει να διενεργείται μόνον εφόσον δεν υπάρχει εναλλακτικός τρόπος έρευνας, στον απολύτως αναγκαίο αριθμό ζώων και με ιδιαίτερη μέριμνα από μέρους των ερευνητών/τριών για την αποφυγή άσκοπης ταλαιπωρίας ή πόνου. Η μεταχείριση των ζώων υπόκειται στους κανόνες της ορθής κτηνιατρικής πρακτικής.

ζ) Καμία έρευνα δεν δικαιολογεί προσβολή του φυσικού περιβάλλοντος κατά παραβίαση των νόμων που ισχύουν για την προστασία του και για τη διαχείριση των αποβλήτων.

η) Η έρευνα οφείλει να διέπεται από τις αρχές βιοηθικής και τις γενικές αρχές ηθικής και δεοντολογίας που αφορούν στο αντικείμενό της έρευνας.

θ) Για τα λοιπά θέματα ηθικής και βιοηθικής της έρευνας εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 21 έως 27 του Ν. 4521/2018.

4.2.5. Προβολή ερευνητικών αποτελεσμάτων

Η προβολή των ερευνητικών αποτελεσμάτων κάθε ερευνητικής δραστηριότητας των μελών της Ακαδημαϊκής Κοινότητας αποσκοπεί στην προαγωγή νέων ερευνητικών δεδομένων και στην ενημέρωση της διεθνούς επιστημονικής κοινότητας και του κοινωνικού συνόλου και

οφείλει να λαμβάνει χώρα με θεμιτό τρόπο. Σε κάθε μέσο προβολής των ερευνητικών αποτελεσμάτων, είναι απαραίτητο να αναφέρονται όλοι/ες οι συντελεστές/ριες της έρευνας. Σε περίπτωση χρηματοδοτούμενης έρευνας, η αναφορά του φορέα χρηματοδότησης ή του χορηγού, σε οποιοδήποτε μέσο προβολής, χρειάζεται να καταγράφεται με σαφή τρόπο που να μη δημιουργεί σύγχυση ως προς το φορέα χρηματοδότησης. Σε κάθε προβολή των ερευνητικών αποτελεσμάτων κάθε ερευνητικής δραστηριότητας, αναγράφεται ρητά το όνομα του Πανεπιστημίου Αιγαίου, εφόσον η έρευνα υλοποιήθηκε αξιοποιώντας πόρους του Ιδρύματος.

4.3. Διάχυση γνώσης και Δημοσιότητα

α. Τα μέλη της Ακαδημαϊκής Κοινότητας δεσμεύονται για τη διάχυση της γνώσης, η οποία προκύπτει από τις διδακτικές και ερευνητικές τους δραστηριότητες, προς το κοινωνικό σύνολο, ενεργοποιώντας μηχανισμούς και διαδικασίες εθνικής, τοπικής και περιφερειακής εμβέλειας.

β. Η προώθηση των υπηρεσιών του Πανεπιστημίου Αιγαίου μέσω του διαδικτυακού τόπου, των έντυπων και ηλεκτρονικών φυλλαδίων και των λοιπών πληροφοριακών εντύπων που διακινούνται για τη διευκόλυνση της προσφοράς των υπηρεσιών του, αναλαμβάνεται από όλα τα μέλη της Ακαδημαϊκής Κοινότητας με ακρίβεια και ειλικρίνεια, οικοδομώντας το κύρος του Ιδρύματος και την αξιοπιστία και φερεγγυότητα των υπηρεσιών που προσφέρει.

γ. Το ακαδημαϊκό και διοικητικό προσωπικό, κατά την κοινοποίηση δεδομένων και αναφορών προς άλλες δημόσιες κεντρικές, τοπικές και περιφερειακές υπηρεσίες, δεσμεύεται για την παροχή πλήρων, κατανοητών, ενημερωμένων και με ακρίβεια στοιχείων. Η συγκεκριμένη πολιτική εφαρμόζεται σε όλες τις δημόσιες επικοινωνίες του Πανεπιστημίου Αιγαίου.

δ. Για την άρτια προβολή του Ιδρύματος, οποιοδήποτε αίτημα για συνέντευξη, δελτίο τύπου ή άλλη μορφή δημοσίευσης πρέπει να παραπέμπεται στην αρμόδια διοικητική υπηρεσία του Ιδρύματος και, παράλληλα, στο υπεύθυνο για την εκπαιδευτική ή ερευνητική δραστηριότητα μέλος της Ακαδημαϊκής Κοινότητας.

ε. Κάθε μέλος της Ακαδημαϊκής Κοινότητας, το οποίο γνωστοποιεί απόψεις και θέσεις δημοσίως, ιδίως μέσω των μέσων μαζικής επικοινωνίας, οφείλει να καθιστά σαφές αν η δημοσιοποίηση λαμβάνει χώρα υπό την ιδιότητά του ως μέλους της ακαδημαϊκής κοινότητας ή εάν οι απόψεις που εκφράζονται, απηχούν προσωπικές θέσεις ή θέσεις που τις εκφέρει υπό άλλη ιδιότητα.

στ. Όλα τα μέλη της Ακαδημαϊκής Κοινότητας, κατά την εκφορά δημόσιου λόγου, δεσμεύονται ώστε να μην προβάλλουν την ιδιότητά τους ως μελών του Πανεπιστημίου Αιγαίου με τρόπο που μπορεί να εκθέσει το κύρος του Ιδρύματος ή για προσωπικά οφέλη τα οποία δεν σχετίζονται με την ακαδημαϊκή τους δραστηριότητα.

4.4. Προστασία Δικαιωμάτων Πνευματικής ιδιοκτησίας

α. Όλα τα μέλη της Ακαδημαϊκής Κοινότητας, κατά την υλοποίηση εκπαιδευτικών, ερευνητικών και διοικητικών διαδικασιών, δεσμεύονται για τη μη προσβολή δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία και τις ευρωπαϊκές οδηγίες. Η μη αναφορά σε πνευματική συνεισφορά προσώπου σε οποιοδήποτε δημοσιευμένο έργο ή η συμπερίληψη προσώπου ως δημιουργού σε έργο, στο οποίο δεν έχει συνεισφέρει πραγματικά, συνιστά προσβολή των δικαιωμάτων πνευματικής Ιδιοκτησίας.

β. Δεν επιτρέπεται στα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας η, με οποιοδήποτε μέσο, αναπαραγωγή ολόκληρου ή μέρους πνευματικών έργων τρίτων προσώπων (βιβλίων, άρθρων, εργασιών, κ.λπ.) καθώς και η μετάφραση, η διασκευή, η ιδιοποίηση, η παραποίηση ή η απομίμησή τους χωρίς τις απαραίτητες κατά νόμο άδειες, πλην των εξαιρέσεων που προβλέπονται στο ν. 2121/1993 όπως ισχύει

γ. Οι διδάσκοντες και διδάσκουσες του Πανεπιστημίου θέτουν, κατά την κρίση τους, στη διάθεση των φοιτητών και φοιτητριών κείμενα, άρθρα, ασκήσεις, εργασίες, μόνον τηρώντας τις προϋποθέσεις και τις δεσμεύσεις που απορρέουν από δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας σύμφωνα με τη νομοθεσία.

δ. Κάθε δημιουργός οποιοδήποτε πνευματικού έργου αναφέρεται και αναγνωρίζεται, απολαμβάνοντας και τα τυχόν περιουσιακά δικαιώματα που απορρέουν από την ιδιότητα του/της δημιουργού. Σε περίπτωση κατά την οποία ένα πνευματικό έργο είναι προϊόν συλλογικής εργασίας, είναι απαραίτητο να αναφέρονται και να αναγνωρίζονται όλοι/ες οι συνδημιουργοί, κατά τη σειρά σπουδαιότητας της συμβολής τους, που απολαμβάνουν και τα τυχόν περιουσιακά δικαιώματα τα οποία απορρέουν από την ιδιότητα του/της συνδημιουργού.

ε. Η άσκηση περιουσιακών δικαιωμάτων που απορρέουν από έργα πνευματικής ή βιομηχανικής δημιουργίας, δύναται να υπόκειται σε περιορισμούς, εφόσον παρήχθησαν με πόρους ή με τη χρηματοδότηση του Πανεπιστημίου Αιγαίου ή άλλου φορέα χρηματοδότησης. Οι όροι της σύμβασης της υλοποίησης κάθε έργου ενδέχεται να περιορίζουν τα δικαιώματα των δημιουργών του συγκεκριμένου πνευματικού έργου. Για την εξαρχής ρύθμιση θεμάτων, στο πλαίσιο υλοποίησης ερευνητικών προγραμμάτων, που αφορούν σε δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας, το Πανεπιστήμιο υποχρεούται να απαιτεί με την έναρξη των εν λόγω έργων, την υπογραφή συμφωνητικών μεταξύ του Πανεπιστημίου, του/της χρηματοδότη/τριας του έργου και του συνόλου των μελών της ερευνητικής ομάδας που εκπονούν το έργο, βάσει των οποίων θα αποσαφηνίζεται η άσκηση των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας των εταίρων, σύμφωνα πάντα με την κείμενη νομοθεσία.

στ. Όλα τα μέλη της Ακαδημαϊκής Κοινότητας δεσμεύονται για την τήρηση εχεμύθειας, σε περίπτωση που λάβουν γνώση για την εξέλιξη ή πρόοδο έργου ή προϊόντος, πριν από την ολοκλήρωση και δημοσιοποίησή του.

4.4.1. Διπλωματικές & Διδακτορικές Διατριβές και Μεταδιδακτορικές Έρευνες

α. Οι πτυχιακές και διπλωματικές εργασίες, οι διδακτορικές διατριβές, καθώς και οι μεταδιδακτορικές έρευνες συνιστούν πρωτότυπα έργα των προπτυχιακών και μεταπτυχιακών φοιτητών και φοιτητριών, των υποψηφίων διδασκόντων/ισσών και των μεταδιδακτορικών ερευνητών και ερευνητριών, οι οποίοι και οποίες τα υποβάλλουν προς κρίση στις αρμόδιες ακαδημαϊκές επιτροπές αξιολόγησης του Ιδρύματος. Η έγκριση των πτυχιακών και διπλωματικών εργασιών, διδακτορικών διατριβών και μεταδιδακτορικών ερευνών από τα αρμόδια όργανα του Ιδρύματος δεν αποτελεί και έγκριση των απόψεων των δημιουργών από το Πανεπιστήμιο Αιγαίου. Στο πλαίσιο αυτό, οι υποψήφιοι και υποψήφιες διδάκτορες/ισσες και οι μεταδιδακτορικοί/ές ερευνητές και ερευνήτριες κατέχουν τα πνευματικά δικαιώματα, ηθικά και περιουσιακά, ως δημιουργοί των έργων. Στις πτυχιακές και διπλωματικές εργασίες, οι προπτυχιακοί/ές και μεταπτυχιακοί/ές φοιτητές και φοιτήτριες διατηρούν, μέχρι την αξιολόγηση της διπλωματικής εργασίας, το ηθικό δικαίωμα από κοινού με το επιβλέπον επιστημονικό προσωπικό, ενώ το περιουσιακό δικαίωμα διατηρούν αποκλειστικά οι προπτυχιακοί/ές και μεταπτυχιακοί/ές φοιτητές και φοιτήτριες. Μετά τη βαθμολόγηση της εργασίας τους, και πλην έγγραφης κι αιτιολογημένης εναντίωσης του/της επιβλέποντος/ουσας, οι προπτυχιακοί/ές και μεταπτυχιακοί/ές φοιτητές και φοιτήτριες καθίστανται αποκλειστικοί κάτοχοι των πνευματικών και άλλων δικαιωμάτων που απορρέουν από αυτήν, όπως αυτά προκύπτουν από το νόμο 2121/1993 και τις τρέχουσες τροποποιήσεις και επικαιροποιήσεις του. Κατά την έκδοση των πτυχιακών και διπλωματικών διατριβών ή ερευνών σε οποιαδήποτε μορφή, πρέπει να αναφέρεται από τους/τις προπτυχιακούς και μεταπτυχιακούς φοιτητές και φοιτήτριες, τους/τις υποψήφιους και υποψήφιες διδάκτορες/ισσες, καθώς και τους μεταδιδακτορικούς/ές ερευνητές και ερευνήτριες το όνομα του Πανεπιστημίου, της Σχολής και του Τμήματος στο οποίο εκπονήθηκε η συγκεκριμένη διατριβή ή έρευνα. Το Πανεπιστήμιο Αιγαίου δύναται να κάνει χρήση των έργων αυτών για εκπαιδευτικούς και ερευνητικούς σκοπούς, εφόσον αναφέρεται η πηγή και οι δημιουργοί του έργου.

β. Για τη δημοσίευση πρωτότυπων εργασιών, κατόπιν της απονομής του μεταπτυχιακού, του διδακτορικού διπλώματος και του μεταδιδακτορικού τίτλου, η οποία προκύπτει από τη διπλωματική ή διδακτορική διατριβή είτε τη μεταδιδακτορική έρευνα και για την οποία έχουν συνεργασθεί ο επιβλέπων καθηγητής ή η επιβλέπουσα καθηγήτρια ή άλλοι/ες ερευνητές/τριες, είναι απαραίτητο να αναγράφονται όλοι και όλες οι συν-συγγραφείς κατά σειρά σπουδαιότητας της συμβολής τους στην παραγωγή της συγκεκριμένης εργασίας.

γ. Τα πνευματικά δικαιώματα διπλωματικών ή διδακτορικών διατριβών και μεταδιδακτορικών ερευνών των δημιουργών, οι οποίες εκπονούνται στο πλαίσιο χρηματοδοτούμενων ερευνητικών προγραμμάτων, ενδέχεται να υπόκεινται σε περιορισμούς, σύμφωνα με τους όρους υλοποίησης των έργων.

4.5. Ακαδημαϊκό, Διοικητικό και Τεχνικό προσωπικό

Το προσωπικό του Πανεπιστημίου Αιγαίου δεσμεύεται για την καταβολή κάθε δυνατής προσπάθειας, ώστε να εκπληρώνονται η αποστολή και οι στόχοι του Ιδρύματος. Ειδικά για το διοικητικό προσωπικό, σημειώνεται ότι, όπως απορρέει από την ιδιότητά του, φέρει την ιδιαίτερη ευθύνη να αναφέρει αρμοδίως και εγκαίρως κάθε παρούσα ή επαπειλούμενη παραβίαση της κείμενης νομοθεσίας, των κανονισμών και των υποχρεώσεων που απορρέουν από τον παρόντα κανονισμό ή τις αποφάσεις των αρμοδίων συλλογικών οργάνων, από οποιοδήποτε μέλος της κοινότητας και αν προέρχονται. Για το τεχνικό προσωπικό, σημειώνεται πως φέρει την ευθύνη της έγκαιρης ανανέωσης των πιστοποιητικών που το νομιμοποιούν για την εκτέλεση τεχνικών εργασιών οποιουδήποτε επιπέδου. Το Ίδρυμα οφείλει να παρέχει τις δέουσες διευκολύνσεις (άδεια κλπ.) για την ανανέωση των πιστοποιητικών αυτών ή τη λήψη νέων που επιβάλλονται με νεότερη νομοθεσία.

4.6. Εργασιακές σχέσεις και Συγκρούσεις συμφερόντων

α. Το κύρος, η αξιοπιστία και η άρτια διεξαγωγή εκπαιδευτικών, ερευνητικών και διοικητικών διαδικασιών πρέπει να προστατεύονται από όλα τα μέλη της Ακαδημαϊκής Κοινότητας. Στο πλαίσιο αυτό, τα μέλη της Ακαδημαϊκής Κοινότητας δεσμεύονται να εκπληρώνουν τις υποχρεώσεις τους με επαγγελματισμό, υπευθυνότητα, αφοσίωση, ενδιαφέρον και σεβασμό προς το Ίδρυμα και τα συνεργαζόμενα πρόσωπα.

β. Όλα τα μέλη της Ακαδημαϊκής Κοινότητας οφείλουν να δίνουν προτεραιότητα στην εκπλήρωση των στόχων του Ιδρύματος και στην προστασία των συμφερόντων του, ενώ στις περιπτώσεις κατά τις οποίες τα μέλη της Κοινότητας, σε οποιαδήποτε δραστηριότητά τους, αναγνωρίζουν ότι τα προσωπικά τους συμφέροντα, άμεσα ή έμμεσα, έρχονται σε σύγκρουση με τα συμφέροντα του Ιδρύματος οφείλουν να αυτο-αποκλείονται από τις συγκεκριμένες διαδικασίες. Σε κάθε περίπτωση, όπου τίθενται ζητήματα τα οποία δεν είναι ευκρινή, τα μέλη της Ακαδημαϊκής Κοινότητας δεσμεύονται να αναζητήσουν συμβουλές από τις αρμόδιες διοικητικές υπηρεσίες και από την Επιτροπή Δεοντολογίας του Ιδρύματος.

γ. Οι σχέσεις όλων των μελών της Ακαδημαϊκής Κοινότητας είναι απαραίτητο να διέπονται από εντιμότητα, αμοιβαία εμπιστοσύνη, αμεροληψία και σεβασμό ως προς την προσωπικότητα και το έργο των μελών.

δ. Η εκμετάλλευση της θέσης, της ιδιότητας ή της βαθμίδας οποιουδήποτε μέλους του προσωπικού του Ιδρύματος, με την άσκηση παρενόχλησης, πίεσης, απειλής βίας ή οποιασδήποτε άδικης πρακτικής σε όποιο άλλο μέλος της Ακαδημαϊκής Κοινότητας εξαναγκάζοντάς το μάλιστα σε συγκεκριμένη πράξη, παράλειψη, κρίση ή ψήφο, στο πλαίσιο των εκπαιδευτικών, ερευνητικών και διοικητικών διαδικασιών, αποσκοπώντας σε ίδιον όφελος, είναι ανεπίτρεπτη και συνιστά σοβαρή προσβολή των κανόνων δεοντολογίας. Ειδικά, σημειώνεται πως δεν επιτρέπεται, κατά την υλοποίηση οποιασδήποτε

εκπαιδευτικής, ερευνητικής ή διοικητικής διαδικασίας, η χρησιμοποίηση μέλους του προσωπικού του Ιδρύματος για εκτέλεση προσωπικών εργασιών οποιουδήποτε μέλους της Κοινότητας ή άλλων εξωτερικών μερών, όπως και ανάθεση εργασιών εκτός του συνήθους έργου τους.

ε. Τα μέλη της Ακαδημαϊκής Κοινότητας δεν νομιμοποιούν ως συναδέλφους/ισσες, συνεργάτες/τριες και συνομιλητές/τριες πρόσωπα, τα οποία, σε οποιαδήποτε εκπαιδευτική, ερευνητική και διοικητική δραστηριότητα, ασκούν βία και υποσκάπτουν την ακαδημαϊκή ελευθερία.

4.7. Προσλήψεις ακαδημαϊκού, ερευνητικού, τεχνικού και διοικητικού προσωπικού

α. Όλες οι προσλήψεις και εξελίξεις ακαδημαϊκού, ερευνητικού, τεχνικού και διοικητικού προσωπικού στο Πανεπιστήμιο Αιγαίου οφείλουν να πραγματοποιούνται σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία και με πλήρη σεβασμό στις αρχές αξιοκρατίας. Ειδικότερα, προσλήψεις που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο ερευνητικών χρηματοδοτούμενων προγραμμάτων, πέραν της κείμενης νομοθεσίας, οφείλουν να συνάδουν και με τις διαδικασίες πρόσληψης του φορέα χρηματοδότησης.

β. Οι αρμόδιες διοικητικές υπηρεσίες δεσμεύονται να παρέχουν κάθε δυνατή πληροφόρηση προς κάθε ενδιαφερόμενο και ενδιαφερόμενη για μία θέση εργασίας, προάγοντας ίσες ευκαιρίες απασχόλησης, στη βάση των αρχών της διαφάνειας και της ίσης μεταχείρισης, διασφαλίζοντας την κατά το δυνατόν υποβολή περισσότερων υποψηφιοτήτων και μεριμνούν για την προσβασιμότητα του υλικού των προκηρύξεων από άτομα με αναπηρία.

γ. Σε περίπτωση πολλαπλών υποψηφιοτήτων, η κρίση μεταξύ των υποψηφίων λαμβάνει χώρα συγκριτικά και η πρόκριση ενός υποψηφίου ή μιας υποψήφιας δεν ερμηνεύεται ως αρνητική κρίση. Σε καμία διαδικασία κρίσης δεν δικαιολογείται η μη ισότιμη μεταχείριση των υποψηφίων. Σε περίπτωση κρίσης με έναν ή μία μοναδικό/η υποψήφιο/α, η θετική κρίση είναι απαραίτητο να τεκμηριώνεται θεμελιωμένα και με ακρίβεια.

4.8. Διαχείριση Δεδομένων

Το Πανεπιστήμιο Αιγαίου συλλέγει, επεξεργάζεται και διατηρεί πλήθος πληροφοριών, μεταξύ αυτών και δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες του, το διδακτικό, ερευνητικό, διοικητικό και τεχνικό προσωπικό του, καθώς και άλλων χρηστών με στόχο την παρακολούθηση της επίδοσης του συνόλου των δραστηριοτήτων του.

Το Ίδρυμα και τα μέλη της Ακαδημαϊκής Κοινότητας που συλλέγουν, επεξεργάζονται και διατηρούν δεδομένα δεσμεύονται από την εθνική και ευρωπαϊκή νομοθεσία για την ορθή, νόμιμη και δίκαιη διαχείριση των δεδομένων, η οποία σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να αντιτίθεται στην αποστολή, τους στόχους και τις αξίες και αρχές του Ιδρύματος.

Στο πλαίσιο αυτό, τα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας που διαχειρίζονται δεδομένα πρέπει να:

- α. διασφαλίζουν τη γνησιότητά τους,
- β. τα διατηρούν προστατευμένα από μη εξουσιοδοτημένους φορείς και πρόσωπα,
- γ. τα διατηρούν προστατευμένα από φυσικές καταστροφές,
- δ. τα διατηρούν επαρκή, ακριβή και ενημερωμένα,
- ε. διασφαλίζουν την επεξεργασία τους σε συμφωνία με τα δικαιώματα των υποκειμένων,
- στ. μην τα διατηρούν πέραν του απαιτούμενου χρόνου,
- ζ. ενημερώνουν το Ίδρυμα για αλλαγές ή για τυχόν λάθη που επισημαίνουν σε αυτά.
- η. μην τα χρησιμοποιούν προς ίδιον όφελος ή προς όφελος άλλων ατόμων εντός ή εκτός του Ιδρύματος.

Το προσωπικό, οι φοιτητές και οι φοιτήτριες του Ιδρύματος δεσμεύονται για τη μη αποκάλυψη δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που αποκτούν λόγω της συμμετοχής τους σε εκπαιδευτικές, ερευνητικές και διοικητικές διαδικασίες ή που γενικά αφορούν σε αυτές. Σε περίπτωση απαιτούμενης αποκάλυψης, είναι απαραίτητη η γραπτή συναίνεση και εξουσιοδότηση των υποκειμένων τα οποία αφορά η συγκεκριμένη διαδικασία.

Το προσωπικό, οι φοιτητές και οι φοιτήτριες του Ιδρύματος υποχρεούνται να ενημερώνουν τις αρμόδιες υπηρεσίες για αλλαγή επί δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, απαραίτητων για το ακαδημαϊκό και διοικητικό έργο (λ.χ. αλλαγή σε στοιχεία επικοινωνίας).

Το προσωπικό, οι φοιτητές και οι φοιτήτριες του Ιδρύματος έχουν το δικαίωμα πρόσβασης σε οποιοδήποτε δεδομένο προσωπικού χαρακτήρα που τους αφορά είτε ηλεκτρονικά είτε έγχαρτα. Για την άσκηση του δικαιώματος αυτού, το προσωπικό, οι φοιτητές και οι φοιτήτριες του Ιδρύματος απευθύνονται στις διοικητικές υπηρεσίες του Ιδρύματος.

4.9. Διαχείριση πληροφοριακών πόρων

Το Πανεπιστήμιο Αιγαίου εργάζεται για την παροχή εγγυήσεων ασφάλειας της λειτουργίας και χρήσης των πληροφοριακών του πόρων και τεχνολογιών που αξιοποιούνται για την υλοποίηση των εκπαιδευτικών, ερευνητικών και διοικητικών διαδικασιών, καθώς και για την αποθήκευση, επεξεργασία και δημοσιοποίηση πληροφοριών και δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

Για τη διαχείριση της ασφάλειας των πληροφοριακών του πόρων και τεχνολογιών και κατ' επέκταση των διαχειριζόμενων πληροφοριών, είναι απαραίτητη η συμμόρφωση όλων των μελών της Ακαδημαϊκής Κοινότητας του Πανεπιστημίου Αιγαίου με τα εξής:

- α. Δεν επιτρέπεται η αξιοποίηση των πληροφοριακών τεχνολογιών και πόρων του Ιδρύματος για παράνομες δραστηριότητες και τυχερά παιχνίδια.
- β. Δεν επιτρέπεται η αξιοποίηση των πληροφοριακών τεχνολογιών και πόρων του Ιδρύματος για την παραγωγή προσωπικού έργου επ' ωφελεία ή με καταστρατήγηση των εργασιακών υποχρεώσεων.
- γ. Δεν επιτρέπεται η αξιοποίηση των πληροφοριακών τεχνολογιών και πόρων του Ιδρύματος για μη ακαδημαϊκές δραστηριότητες κερδοσκοπικού χαρακτήρα.
- δ. Δεν επιτρέπεται η πρόσβαση σε υπολογιστές ή ιδιωτικούς φακέλους χωρίς προηγούμενη εξουσιοδότηση.
- ε. Δεν επιτρέπεται η παραβίαση δικαιωμάτων ιδιοκτησίας λογισμικών πακέτων ή τροποποίηση αυτών χωρίς τις κατά νόμο προβλεπόμενες άδειες ή εξουσιοδοτήσεις του Ιδρύματος, αν το λογισμικό ανήκει στο Πανεπιστήμιο Αιγαίου.

Σε οποιαδήποτε περίπτωση, Αρμόδια Υπηρεσία για τις τεχνικές απαιτήσεις της ασφάλειας των πληροφοριακών τεχνολογιών και πόρων του Ιδρύματος είναι η Υπηρεσία Πληροφορικής, στην οποία και απευθύνονται όλα τα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας για εξειδικευμένα ζητήματα ασφάλειας σε θέματα πληροφορικής (<https://ype.aegean.gr/systemsecurity>).

4.10. Διαχείριση κτιριακών υποδομών και άλλων πόρων

- α. Το Πανεπιστήμιο Αιγαίου είναι δεσμευμένο στην παροχή ασφαλούς και υγιούς περιβάλλοντος προς όλα τα μέλη του διασφαλίζοντας την εφαρμογή όλων των διαδικασιών που σχετίζονται με την ασφάλεια των χώρων και των υποδομών.
- β. Οι κτιριακές και άλλες υποδομές (υπολογιστές, υλικοτεχνικές υποδομές, εξοπλισμός) του Ιδρύματος αξιοποιούνται από όλα τα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας αποκλειστικά για την παραγωγή έργου του Ιδρύματος. Σε περίπτωση χρήσης των υποδομών του Πανεπιστημίου Αιγαίου από εξωτερικούς φορείς, απαιτείται σχετική αδειοδότηση από τα αρμόδια όργανα του Ιδρύματος.
- γ. Ο σεβασμός και η προστασία των κτιριακών, καθώς και του συνόλου των υλικών πόρων του Ιδρύματος συνιστά θεμελιώδη υποχρέωση όλων των μελών της ακαδημαϊκής κοινότητας του Ιδρύματος. Αντιστοίχως, υποχρέωση όλων των μελών της κοινότητας είναι να αναφέρουν κάθε φθορά ή καταστροφή των υποδομών στα αρμόδια όργανα.

4.11. Ψυχολογική Υποστήριξη και Ακαδημαϊκή Συμβουλευτική

α. Το Πανεπιστήμιο Αιγαίου δεσμεύεται στην παροχή δωρεάν ψυχολογικής επείγουσας υποστήριξης προς τους φοιτητές και τις φοιτήτριες, καθώς και το προσωπικό του Ιδρύματος, διασφαλίζοντας το απόρρητο των προσωπικών ευαίσθητων δεδομένων και φροντίζει για τη δρομολόγηση και διευκόλυνση υποστήριξης σε πλέον μόνιμη βάση αν προταθεί επιστημονικά. Η παροχή των υπηρεσιών αυτών λαμβάνει χώρα μέσω της συνεργασίας με εξειδικευμένους/νες επιστήμονες των ανθρωπιστικών, κοινωνικών και επιστημών της υγείας που απασχολούνται είτε στο Πανεπιστήμιο Αιγαίου είτε σε φορείς ψυχικής ή/και γενικής Υγείας του Δημόσιου τομέα, αλλά και με κάθε άλλο φορέα ή εξειδικευμένους συνεργάτες και συνεργάτιδες αν δεν υφίστανται δημόσιοι φορείς. Στο πλαίσιο της παροχής των υπηρεσιών αυτών, το Πανεπιστήμιο Αιγαίου προτάσσει την ανάγκη να τηρούνται απαρέγκλιτα οι επαγγελματικοί, δεοντολογικοί και ειδικοί κανόνες, όπως προσδιορίζονται από τις συγκεκριμένες επιστημονικές περιοχές, τις αποφάσεις διεθνών οργανισμών στους οποίους μετέχει το ελληνικό κράτος, καθώς και από την κείμενη εθνική νομοθεσία και το διεθνές δίκαιο. Η διασφάλιση του θεραπευτικού απορρήτου είναι θεμελιώδης υποχρέωση όλων των μελών της ακαδημαϊκής κοινότητας που λαμβάνουν γνώση προσωπικών δεδομένων λόγω εργασιακής θέσης ή και ακούσια.

β. Το Πανεπιστήμιο Αιγαίου δεσμεύεται, μέσω των εξειδικευμένων υπηρεσιών του, στην παροχή υπηρεσιών ακαδημαϊκής συμβουλευτικής προς τους φοιτητές, τις φοιτήτριες και τους/τις απόφοιτους του Ιδρύματος σε θέματα που αφορούν στην εκπαίδευση και στη σταδιοδρομία τους, καθώς και σε θέματα ευρύτερου ενδιαφέροντος (λ.χ. κοινωνικά, πολιτιστικά). Η παροχή αυτών των υπηρεσιών διέπεται από τις αρχές επιστημονικής και επαγγελματικής δεοντολογίας και συνάδει με την κείμενη εθνική νομοθεσία και το διεθνές δίκαιο. Το προσωπικό των υπηρεσιών αυτών δεσμεύεται για τη διατήρηση της εμπιστευτικότητας όλων των παρεχόμενων συμβουλευτικών υπηρεσιών προς κάθε ωφελούμενο άτομο. Κάθε φοιτητής και φοιτήτρια διαθέτουν Ακαδημαϊκό/ή Σύμβουλο μεταξύ των διδασκόντων/ουσών του Πανεπιστημίου, που δεν μεταβάλλεται, πλην εξαιρετικών περιπτώσεων, κατά τη διάρκεια των σπουδών.

4.12. Δωρεές- Χορηγίες-Βραβεία

Το Πανεπιστήμιο Αιγαίου και τα μέλη της Ακαδημαϊκής Κοινότητας δύνανται να αποδέχονται άμεσες ή έμμεσες δωρεές ή χορηγίες για την υποστήριξη των εκπαιδευτικών, ερευνητικών και διοικητικών δραστηριοτήτων τους, εφόσον δεν επηρεάζεται ή διαβάλλεται με κανέναν τρόπο ο στόχος της συγκεκριμένης δραστηριότητας και δεν δημιουργούνται σχέσεις αθέμιτης εξάρτησης με δωρητές/τριες και χορηγούς. Η αποδοχή οφείλει να διενεργείται σύμφωνα με τον οδηγό Δωρεών και Χορηγιών που εκδίδει η ΜΟΔΥ του ΕΛΚΕ του Πανεπιστημίου Αιγαίου (βλ. Παράρτημα). Η αποδοχή Βραβείων από φορείς εκτός του Δημόσιου Τομέα προϋποθέτει πως δεν υφίσταται ασυμβίβαστο με τον παρόντα Κώδικα συμπεριλαμβανομένων των παραρτημάτων του.

4.13. Συνεργασίες με Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου

Σε συνεργασίες του Πανεπιστημίου Αιγαίου και των μελών της Ακαδημαϊκής Κοινότητας με φορείς του δημοσίου, ακολουθούνται τα προβλεπόμενα από τον παρόντα Κώδικα για την άρτια υλοποίηση εκπαιδευτικών και ερευνητικών δραστηριοτήτων τους καθώς και οι επιπλέον διατάξεις αντίστοιχων εγκεκριμένων πολιτικών δεοντολογίας και ηθικής της έρευνας, εφόσον αυτές δεν αντιβαίνουν στη νομοθεσία, τα χρηστά ήθη και τον παρόντα Κώδικα.

4.14. Συνεργασίες με ιδιωτικούς φορείς

Το Πανεπιστήμιο Αιγαίου και τα μέλη της Ακαδημαϊκής Κοινότητας, όταν συνεργάζονται με ιδιωτικούς φορείς, για την άρτια υλοποίηση εκπαιδευτικών και ερευνητικών δραστηριοτήτων τους - στο πλαίσιο της προαγωγής της ακαδημαϊκής ανάπτυξης και ανταγωνιστικότητας του Ιδρύματος σε εθνικό και διεθνές επίπεδο και κατ' επέκταση συμβάλλοντας στη βιώσιμη ανάπτυξη της χώρας - δεσμεύονται σε μη σύναψη συνεργασιών που θα οδηγήσουν σε σύγκρουση συμφερόντων, στην εκούσια ή ακούσια εκμετάλλευση των μελών της κοινότητας με τρόπους που πλήττουν την ακαδημαϊκή ιδιότητα των μελών και το κύρος του Ιδρύματος, ή στην καταστρατήγηση των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας όποιου εκ των συμβαλλόμενων μερών. Αντιστοίχως, ιδιωτικοί φορείς και επιχειρήσεις είναι απαραίτητο, στο πλαίσιο οποιασδήποτε συνεργασίας με το Ίδρυμα, να δεσμεύονται με τον παρόντα Κώδικα και τα παραρτήματα του. Σε αντίθετη περίπτωση, η συνεργασία δεν δύναται να συνεχιστεί.

4.15. Συμμόρφωση με τη νομοθεσία

Το παρόν κείμενο συντάχθηκε στο πνεύμα της κείμενης της διεθνούς, ευρωπαϊκής και εθνικής νομοθεσίας και σύμφωνα με τους κανόνες για την Τριτοβάθμια Εκπαίδευση, καθώς και των ευρωπαϊκών οδηγιών, του διεθνούς δικαίου και τους κανόνες κάθε δικαιοδοσίας στην οποία υπάγεται το Ίδρυμα βάσει των δραστηριοτήτων του. Στο πλαίσιο αυτό, το Πανεπιστήμιο Αιγαίου θέτει ως προαπαιτούμενο, ότι όλα τα μέλη της Ακαδημαϊκής Κοινότητας δεσμεύονται πρωταρχικά από την προαναφερθείσα νομοθεσία και τους κανονισμούς. Σε περίπτωση κατά την οποία υφίστανται αμφιβολίες ή ασάφειες σχετικά με την ισχύουσα νομοθεσία, όλα τα μέλη της Ακαδημαϊκής Κοινότητας απευθύνονται στις αρμόδιες διοικητικές υπηρεσίες του Ιδρύματος προς διερεύνηση του ζητήματος που τα ενδιαφέρει.

4.16. Συμμόρφωση με τις αποφάσεις συλλογικών οργάνων του Ιδρύματος

Το Πανεπιστήμιο Αιγαίου θεωρεί βασική προϋπόθεση ότι, όλα τα μέλη της Ακαδημαϊκής του Κοινότητας δεσμεύονται από τα περιεχόμενα και τις προβλέψεις του Κώδικα Δεοντολογίας, όπως έχει εγκριθεί από τα αρμόδια όργανα του Ιδρύματος και θέτει ως προαπαιτούμενο, ότι όλα τα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας δεσμεύονται από τις σχετικές αποφάσεις των συλλογικών οργάνων του Ιδρύματος για την υλοποίηση των εκπαιδευτικών, ερευνητικών και διοικητικών διαδικασιών.

5. ΑΝΑΦΟΡΕΣ - ΠΑΡΑΠΟΜΠΕΣ

Ο Κώδικας Δεοντολογίας του Πανεπιστημίου Αιγαίου συντάχθηκε αξιοποιώντας μεγάλο αριθμό δημοσιευμένων και διαθέσιμων πηγών για την εφαρμογή σχετικών πολιτικών στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση από άλλα ελληνικά και διεθνή ακαδημαϊκά Ιδρύματα, με στόχο την εναρμόνιση του με αναγνωρισμένες καλές πρακτικές.

Ενδεικτικά στη συνέχεια αναφέρονται τα ακόλουθα:

- **The University of Birmingham Code Of Ethics**, διαθέσιμο στο <http://www.birmingham.ac.uk/Documents/university/legal/uob-code-of-ethics.pdf>.
- **Boston University, Code of Ethical Conduct** διαθέσιμο στο <http://www.bu.edu/ethics/files/2014/01/ethical-conduct.pdf>.
- **Columbia University, Code of Conduct**, διαθέσιμο στο http://www.columbia.edu/cu/compliance/docs/code_of_conduct/
- **Bournemouth University, Research Ethics Code of Practice: Policy and Procedure**, διαθέσιμο στο http://blogs.bournemouth.ac.uk/research/files/2012/09/8B-Research-Ethics-Code-of-Practice_February-2014.pdf.
- **University of Leicester Code of Practice for Research Ethics**, διαθέσιμο στο <http://www2.le.ac.uk/institution/ethics/code>.
- **ESRC Framework for research ethics**, διαθέσιμο στο http://www.esrc.ac.uk/_images/framework-for-research-ethics_tcm8-33470.pdf.
- **University of Virginia, University Code of Ethics**, διαθέσιμο στο <http://www.virginia.edu/statementofpurpose/uethics.html>
- **Radford University Code of Ethics**, διαθέσιμο στο <http://www.radford.edu/content/radfordcore/home/about/code-of-ethics.html>.
- **Code of Ethics of the University of Southern California**, διαθέσιμο στο https://about.usc.edu/files/2011/07/USC_Code_of_Ethics_2004.pdf.
- **Duke University, Statement of Ethical Principles and Code of Conduct**, διαθέσιμο στο http://services.duke.edu/ethicscompliance/duke_code.pdf.

- **University of California, Statement of Ethical Values**, διαθέσιμο στο <http://www.ucop.edu/ethics-compliance-audit-services/files/stmt-stds-ethics.pdf>.
- **UNIVERSITY OF RICHMOND, CODE OF ORGANIZATIONAL ETHICS AND INTEGRITY**, διαθέσιμο στο <http://www.richmond.edu/compliance/code-of-ethics.pdf>.
- **Επιτροπές Ηθικής/Ακεραιότητας της Έρευνας στην Ελλάδα**, <http://earthnet.ntua.gr/research-ethicsresearch-integrity-committees-in-greece/?lang=el>
- **Κώδικας Δεοντολογίας Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας 2009**, διαθέσιμο στο http://www.uth.gr/static/miscdocs/Kwdikas_Deontologias.pdf.
- **Κώδικας Δεοντολογίας της Έρευνας Πανεπιστήμιο Κρήτης 2012**, διαθέσιμο στο [http://www.en.uoc.gr/files/items/1/1244/kodikas_deontologias_tis_ereynas\[1\].pdf](http://www.en.uoc.gr/files/items/1/1244/kodikas_deontologias_tis_ereynas[1].pdf).

6. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

- www.ethics.org
- www.conference-board.org/knowledge/ethics.cfm
- **Griffith Graduate Attributes Ethical Behaviour and Social Responsibility Toolkit**, διαθέσιμο στο https://www.griffith.edu.au/_data/assets/pdf_file/0009/290691/Ethical_behaviour.pdf
- **British Psychological Society's Ethics Guidelines for Internet-mediated research**, διαθέσιμο στο <http://www.bps.org.uk/system/files/Public%20files/inf206-guidelines-for-internet-mediated-research.pdf>
- **Charte de déontologie et d' éthique de Université de Poitiers, 23 Juin 2016**, διαθέσιμο στο http://www.univ-poitiers.fr/images/medias/fichier/charte-deontologie_1477054984631-pdf
- **Οδηγός Δωρεών-Χορηγιών ΕΛΚΕ**